

Stichting Katholiek Primair Onderwijs Novum

Medicijnverstrekking en medisch handelen SKPO Novum

Protocol

12 september 2011

0. Voorwoord

Doordat kinderen gedurende een langere aaneengesloten periode in de school verblijven is het niet helemaal uit te sluiten dat door een arts voorgeschreven medicijngebruik of medische handelingen onder schooltijd noodzakelijk zijn. Het kan dan gaan om geplande activiteiten maar ook om handelingen als gevolg van een ongeval.

De zorgverantwoordelijkheid voor de kinderen komt, als het gaat om hygiëne en gezondheid, uitsluitend toe aan de ouders of verzorgers. Zij zijn verantwoordelijk voor een juist gebruik van medicijnen van kinderen of voor het correct uitvoeren van kleine medische ingrepen. Waar mogelijk moeten medicijnen voor of na school, of tussen de middag thuis toegediend te worden.

In zijn algemeenheid mag worden gesteld, dat een leraar niet deskundig is als het gaat over medische zaken. Daarom ook dat de SKPO Novum vanuit zorgvuldigheid een protocol heeft opgesteld, dat voor alle personeelsleden, kinderen en ouders duidelijkheid geeft ten aanzien van wat wel en niet passend is.

Uitgangspunt bij het opstellen van dit protocol vormt voor de SKPO Novum de wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (= BIG).

1. Inhoud

- 0 Voorwoord
- 1 Inhoud
- 2 Wet BIG
- 3 Medicijnverstrekking en medisch handelen
- 4 Bijlagen
 - 4.1. Toestemmingsformulier voor: 'het kind wordt ziek op school'
 - 4.2. Toestemmingsformulier voor: 'het verstrekken van medicijnen op verzoek'
 - 4.3. Richtlijnen: 'hoe te handelen bij een calamiteit'

2 Wet BIG

BIG staat voor wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg.

Onder BIG -handelingen vallen onder andere de volgende handelingen: injecties geven, handelingen uitvoeren rondom sondevoeding, insuline toedienen, het meten van de bloedsuikerspiegel d.m.v. een vingerprikje. Deze mogen volgens de wet alleen worden toegediend door beroepsbeoefenaars in de gezondheidszorg.

3 Medicijnverstrekking en medisch handelen

Er zijn drie situaties van medisch handelen te onderscheiden, te weten:

- een kind wordt ziek op school;
- medicijnen worden op verzoek verstrekt;
- medisch handelen

3.1. Een kind wordt ziek op school

Regelmatig komt een kind 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van hoofd- buik- of oorspijn. Ook kan het bijvoorbeeld door een insect geprikt worden. Een leraar kan dan besluiten een 'paracetamolletje' te geven of Azaron op de plaats van een insectenbeet te wrijven. In zulke gevallen bericht de betreffende leraar de ouders over wat is voorgevallen.

In zijn algemeenheid is een leraar niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootste mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is naar huis moet. Personeelsleden werkzaam bij de SKPO Novum, nemen in geval van ziekte **altijd contact op met de ouders** om te overleggen wat er moet gebeuren (Is er iemand thuis om het kind op te vangen, wordt het kind gehaald of moet het gebracht worden, moet het naar de huisarts, etc.).

Problematisch is het wanneer de ouders en andere, door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Ook kunnen de medicijnen niet met toestemming van de ouders verstrekt worden. De leraar kan dan besluiten, eventueel na overleg met een collega, om zelf een eenvoudig middel te geven. Daarnaast moet hij inschatten of niet alsnog een (huis)arts geraadpleegd moet worden. Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Dit geldt uiteraard ook wanneer de pijn blijft of de situatie zich verergert. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak het kind voortdurend te observeren. Iedere situatie is anders zodat we niet uitputtend alle signalen kunnen benoemen die zich kunnen voordoen.

Enkele zaken waarop kan worden gelet zijn:

- toename van pijn
- misselijkheid
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krompen)
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur)
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid)

Eenmalig, niet voorgeschreven medicijnverstrekking:

Elke school heeft eenvoudige medicijnen als paracetamol en middelen tegen insectenbeten in huis. Indien deze middelen zijn toegediend, worden ouders hierover bericht.

Bij aanname wordt door de ouders aangegeven waar het kind allergisch voor is. Het is aan de ouders om tussentijdse wijzigingen aan de school door te geven. Algemene medicijnen worden op school in een afgesloten kast bewaard.

Er is één personeelslid, dat verantwoordelijk is voor het beheer van deze medicijnen.

3.2. Medicijnen worden op verzoek verstrekt:

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Ouders vragen dan aan de schoolleiding of een leraar deze middelen wil verstrekken.

Het is in dit geval van belang deze toestemming schriftelijk vast te leggen. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden.

Leg daarom schriftelijk vast om welke medicijnen het gaat, hoe vaak en in welke hoeveelheden ze moeten worden toegediend en op welke wijze dat dient te geschieden. Hiervoor is een medicijninstructie toegevoegd in bijlage 2. Leg verder de periode vast waarin de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum. Ouders geven hierdoor duidelijk aan wat zij van de schoolleiding en de leraren verwachten en die weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

Enkele praktische adviezen:

- Neem de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het betreffende kind.
- Lees goed de bijsluiter zodat u op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn.
- Noteer, per keer, op een aftekenlijst dat u het medicijn aan het betreffende kind gegeven hebt.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. (Zorg in alle gevallen dat u duidelijk alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout is gemaakt). Informeer steeds zo snel als mogelijk ook de ouders.

Medicijnverstrekking welke regelmatig terugkeert of van tijdelijke aard is:

Indien een kind regelmatig medicijnen krijgt toegediend, dienen ouders hiervoor schriftelijk toestemming te geven middels het formulier "Toestemming voor het verstrekken van

medicijnen op verzoek". De handelingswijze op dit toestemmingsformulier dient zorgvuldig opgevolgd te worden.

Kindgebonden medicatie wordt door de leerkracht in een afgesloten lade bewaard.

3.3. Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan de schoolleiding en leraren vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt daarbij aan het geven een sondevoeding, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders wel een beroep op de schoolleiding en de leraren gedaan. Hiervoor zullen de ouders toestemming verlenen, die schriftelijk moet worden vastgelegd.

Voor medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Bepaalde medische handelingen - de zogenaamde voorbehouden handelingen - mogen alleen worden verricht door artsen. Vorenstaande is ook van toepassing wanneer een leraar bij een leerling een medische handeling verricht. Leraren vallen niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische- en paramedische beroepen.

De SKPO Novum staat BIG handelen door de leerkrachten *niet* toe.

Indien er sprake is van een noodsituatie wordt iedere leerkracht geacht te helpen naar beste weten en kunnen. De wet BIG is dan niet van toepassing.

De school biedt ouders de gelegenheid om BIG handelingen tijdens school- of lesgebonden activiteiten te (laten) verrichten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de ouders.

Indien er aangetoond kan worden dat er zorgvuldig gehandeld is, volgens het medisch handelingsprotocol van de SKPO Novum, hebben ouders/verzorgers geen juridische gronden om een succesvolle aansprakelijkheidsprocedure tegen de SKPO Novum en/of personeelsleden te voeren.

Alle personeelsleden hebben het recht om de hierboven beschreven medische handelingen te weigeren. Leerkrachten melden dit bij de directeur. Hiervan kan een notitie gemaakt worden in het personeelsdossier. In die gevallen zoekt de directeur naar een teamlid dat deze verantwoordelijkheid kan en wil overnemen.

4 Bijlagen

Het kind wordt ziek op school / TSO / BSO

Verklaring:

Toestemming tot handelwijze voor als het kind ziek wordt op school / TSO / BSO

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school of naar De Benjamin gaat en tijdens deze uren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school of De Benjamin altijd contact opnemen met de ouders, verzorgers of met een andere, door hen aangewezen persoon. Een enkele keer komt het voor dat deze personen niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet dan zal de leraar of pedagogisch medewerker een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met een 'eenvoudige' pijnstiller of dat een arts geconsulteerd moet worden.

Als u met bovenstaande akkoord bent, wilt u dan dit formulier invullen.

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

naam kind : _____
 geboortedatum : _____
 adres : _____
 postcode en plaats : _____
 naam ouder(s)/verzorger(s) : _____
 telefoon/mobiel thuis : _____
 telefoon werk : _____
 naam huisarts : _____
 telefoon : _____

Te waarschuwen persoon, indien ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn:

naam : _____
 telefoon/mobiel thuis : _____
 telefoon werk : _____

Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:

Medicijnen (naam) : _____
 Ontsmettingsmiddelen (naam) : _____
 Zalf (tegen bv. insectenbeten) : _____
 Pleisters (naam) : _____
 Overige zaken (naam) : _____

Wilt u eventuele veranderingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan de directie van de school of De Benjamin? Het is zeer belangrijk dat deze gegevens actueel zijn.

Ondergetekende

ouder/verzorger (naam) : _____

plaats : _____

datum : _____

handtekening : _____

Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Verklaring: Toestemming tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam kind:

Geboortedatum : _____
Adres : _____
Postcode en plaats : _____

Naam ouder/verzorger 1 : _____
Naam ouder/verzorger 2 : _____
Telefoon thuis : _____
Telefoon mobiel ouder/verzorger 1 : _____
Telefoon mobiel ouder/verzorger 2 : _____
Telefoon werk ouder/verzorger 1 : _____
Telefoon werk ouder/verzorger 2 : _____

Naam huisarts : _____
Adres : _____
Postcode en plaatsnaam : _____
Telefoon : _____

Naam specialist : _____
Telefoon : _____

De medicijnen zijn nodig voor : _____
Naam van het medicijn : _____

Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op onderstaande tijden:
Uur : _____
Uur : _____
Uur : _____
Uur : _____

Medicijn(en) mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s)

: _____
Dosering van het medicijn : _____
Wijze van toediening : _____

Wijze van bewaren : _____
 Controle op vervaldatum door : _____
 Naam leerkracht/pedagogisch medewerker:
 : _____
 Functie : _____

De ouder/verzorger van genoemd kind, geeft hiermee aan de school / De Benjamin c.q. de hieronder genoemde leraar/pedagogisch medewerker die daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het oraal toedienen van de bovengenoemde medicijnen. Indien er aangetoond kan worden dat er zorgvuldig gehandeld is, volgens het medisch handelingsprotocol van de SKPO Novum, hebben ouders/verzorgers geen juridische gronden om een succesvolle aansprakelijkheidsprocedure tegen de SKPO Novum en/of personeelsleden te voeren. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders dat de school / De Benjamin en betreffende personeelsleden over de meest actuele informatie beschikken.

Naam ouder/verzorger:

plaats : _____
 datum : _____
 handtekening : _____

Naam leerkracht /pedagogisch medewerker:

plaats : _____
 datum : _____
 handtekening : _____

Naam directeur / leidinggevende:

plaats : _____
 datum : _____
 handtekening : _____

Instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen:

Datum : _____
Door (naam) : _____
 functie : _____
 naam instelling : _____

Aan (naam) : _____
 functie : _____
 naam en plaats van school : _____

Ondergetekende : _____
 naam ouder/verzorger : _____
 plaats : _____
 datum : _____

4.2. Hoe te handelen bij een calamiteit

Indien zich calamiteiten voordoen ten gevolge van het toedienen van medicijnen gelden onderstaande richtlijnen:

- a) Laat het kind niet alleen. Probeer rustig te blijven.
- b) Observeer het kind goed en probeer het gerust te stellen
- c) Waarschuw een volwassene voor bijstand (of laat één van de kinderen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat het kind tegen de volwassene moet zeggen).
- d) Informeer z.s.m. de ouders.
- e) Bel direct de huisarts en/of de specialist van het kind
- f) Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112
- g) Geef door naar aanleiding van welk medicijn de calamiteit zich heeft voorgedaan (eventueel welke fout is gemaakt).
- h) Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van het kind bij de hand hebt (of laat ze direct door iemand opzoeken) zoals:
 - Naam van het kind
 - Geboortedatum
 - Adres
 - Telefoonnummer van ouders en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon
 - Naam + telefoonnummer van huisarts/specialist
- i) Ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handeling nodig zijn:
 - Bel de ouders (bij geen gehoor een andere, door de ouders aangewezen persoon)
 - Leg duidelijk uit wat er gebeurd is.
 - Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - In geval van opname, geef door naar welk ziekenhuis het kind is gegaan.